

DOCUMENT POLÍTIC DE L'ASSEMBLEA FUNDACIONAL D'ESQUERRA UNIDA DE CATALUNYA

1.- ESQUERRA UNIDA DE CATALUNYA: QUI SOM I PER QUÈ ESTEM AQUÍ

Les persones que ens reunim per construir l'espai d'Esquerra Unida de Catalunya (EUCat) som homes i dones que ens sentim part de les esquerres transformadores i anticapitalistes.

Ens considerem continuadores dels fils roig, verd i violeta, presents en tantes lluites: pel treball digne, per la igualtat entre homes i dones, per combatre l'emergència climàtica i defensar el medi ambient, per la defensa dels serveis públics, pel NO a l'OTAN i el NO a la Guerra, per l'accés a un habitatge digne i uns lloguers assequibles, per la defensa d'un pensions públiques dignes, en les lluites del moviment estudiantil o del municipalisme transformador, entre moltes altres.

Aspirem a superar el model capitalista de producció i consum, font principal de les desigualtats socials i de gènere, de les amenaces a l'equilibri ecològic del planeta, dels conflictes bèl·lics entre pobles, així com dels forts moviments migratoris de tantes persones que fugen de la pobresa, les guerres i la persecució política, i que mereixen ser acollides en les nostres societats com persones migrades i refugiades, amb rutes segures i amb dret a demanar acolliment o asil polític si així ho requereixen.

Lluitem per un societat de dones i homes lliures i iguals, inspirada en els principis del socialisme, del republicanisme, del laïcisme i de la fraternitat entre els pobles, en un model d'estat federal, plurinacional i solidari. Una societat que eradiqui el masclisme i el patriarcat, i que faci efectiva la igualtat en tots els àmbits pels col·lectius LGTBI+, sempre amb perspectiva de classe.

Ens declarem antifeixistes i reivindiquem la memòria democràtica de les persones que van donar la seva vida i llibertat en la lluita contra el feixisme i contra el franquisme, que mereixen el reconeixement i record de tota societat democràtica, així com polítiques públiques de memòria per combatre el neofeixisme i preservar en la memòria col·lectiva les lluites per la democràcia i les llibertats.

La convocatòria fundacional d'aquest espai és oberta a tothom que coincideixi amb els nostres principis, valors i programa, encara que en gran part som persones procedents d'Esquerra Unida i Alternativa (EUiA), organització que, per ara, es troba segrestada i paralitzada per una comissió gestora nomenada antiestatutàriament, que no té cap legitimitat ni pot alterar els acords polítics adoptats de manera assembleària.

Izquierda Unida és el nostre referent polític estatal, perquè hi hem participat des de la seva fundació, i és amb qui volem seguir compartint fraternalment un projecte federal, valors polítics d'esquerres i propostes programàtiques comunes en defensa dels drets dels treballadors i les treballadores.

Així mateix, som persones que hem participat de la fundació de Catalunya en Comú, projecte estratègic que volem seguir arrelant i fent créixer a Catalunya com espai unitari de les esquerres transformadores catalanes.

Aquestes son les nostres arrels i les raons que ens impulsen a celebrar l'Assemblea Fundacional d'Esquerra Unida de Catalunya (EUCat) el 29 de febrer de 2020.

2.- LES NOSTRES LÍNIES POLÍTIQUES ESTRATÈGIQUES

2.1.- Una alternativa social, ambiental, feminista i democràtica per a Catalunya

EUCat aposta per superar el model social i de país que ha liderat el catalanisme de dretes a Catalunya durant dècades, ple de desigualtats, corrupció i depredació del territori en benefici dels poders econòmics.

Vivim en un país esgotat per la lògica de conflicte permanent impulsada per les forces processistes, especialment les de signe conservador, i amb un govern de la Generalitat paralitzat i sense rumb, fruit de la lluita entre ERC i JxCat per veure qui tindrà l'hegemonia de l'espai independentista en els propers temps, i qui tindrà la majoria d'escons per aspirar a presidir el proper govern de la Generalitat.

Mentrestant, les polítiques públiques per combatre les desigualtats han quedat en segon pla, sense un Govern que les implementi justament quan més necessàries són.

Segons dades de l'EPA del quart trimestre de 2019, Catalunya té una taxa d'atur del 10,45%, que arriba fins el 10,97% en el cas de les dones, i fins el 26,27% entre els joves. La reducció de l'atur dels darrers anys està entrant en fase d'estancament per la desacceleració econòmica, mentre la precarietat i la temporalitat continuen creixent: segons un informe del sindicat CCOO, el 87,5% dels nous contractes signats el desembre de 2019 van ser de caràcter temporal.

Si consultem dades de l'IDESCAT, veurem que la taxa de població catalana en risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE) es va situar en el 25,7% en l'any 2018, arribant al 28,6% en el cas de la pobresa infantil, segons l'informe de setembre de 2019 d'UNICEF, que alerta que aquesta xifra ha crescut 3,6 punts en els darrers tres anys. La feminització de la pobresa és també evident a Catalunya, arribant les persones en risc de pobresa al 28,1% en el cas de les dones, mentre que en cas dels homes és d'un 23,2%, i aquí hem de sumar la bretxa salarial entre homes i dones, que se situa a Catalunya al 23% en el darrer període, així com la bretxa entre les pensions, que arriba a un 52% en la pensió mitjana, sent de 862 euros en el cas de les dones, mentre que la mitjana dels homes se situa en 1.315 euros al mes, segons dades del Ministeri de Treball de setembre de 2019.

Quant a la violència de gènere, hem viscut el 2019 un repunt dels assassinats masculins, fins a nou víctimes, arribant ja al tercer trimestre de 2019 a les mateixes víctimes que en tot l'any 2018 (set), segons dades de l'Institut Català de les Dones, i aquest 2020, quatre noves víctimes més, una d'elles menor d'edat. També les agressions sexuals de tot tipus han repuntat a Catalunya, per sobre de la mitjana del conjunt de l'Estat.

Aquestes són només algunes dades que posen de manifest com les classes treballadores i populars catalanes necessiten un canvi de rumb polític del país, una nova majoria d'esquerres que articuli un govern progressista a la Generalitat de Catalunya per posar en el centre de la seva acció política tres qüestions bàsiques per a la majoria social d'aquest país: una agenda social potent, accions decidides contra el canvi climàtic i polítiques valentes per assolir la igualtat real entre homes i dones.

Defensar els serveis públics i la seva gestió pública directa, recuperant-la en cas de que s'hagi privatitzat com ja hem fet remunicipalitzant serveis en molts dels nostres ajuntaments; prioritzar la inversió social i una fiscalitat progressiva; cuidar el medi natural i el territori; fomentar la mobilitat sostenible i les energies renovables; lluitar contra la violència de gènere, entre d'altres.

Així mateix, cal un govern que obri més espais de participació de la ciutadania en la presa de decisions col·lectives, i que estableixi més mecanismes de transparència i retiment de comptes de la gestió pública i els seus recursos.

2.2.- Una sortida al bloqueig polític actual en clau federal

Catalunya necessita un nou denominador comú que pugui simbolitzar el pluralisme de la societat catalana, un consens molt ampli per sortir de l'atzucac en el qual l'han situat la irresponsabilitat del processisme, liderat per la dreta catalana procedent de l'espai convergent, i l'immobilisme autoritari del govern conservador de Rajoy.

Davant del moment polític crític que travessen Catalunya i Espanya, amb l'increment de la ultradreta i la polarització dels espais polítics, hem de fer autocrítica des de les esquerres que representem. No hem tingut la capacitat de col·locar en l'agenda política ni en l'opinió pública, amb credibilitat, la nostra aposta per una Espanya plurinacional en forma de república federal.

Treballem per articular, amb veu pròpia i fugint de les gesticulacions, una proposta d'esquerres, alternativa i plurinacional que resolgui la situació. La confrontació entre l'independentisme i l'immobilisme només ens ha portat bloqueig institucional, l'empitjorament de les condicions materials de vida de la gent i la pèrdua de capacitat d'autogovern per part de Catalunya, mentre les gesticulacions èpiques enquisten el problema, allunyant-nos de les solucions.

Cal, doncs, sortir amb una proposta clara i creïble d'articulació territorial que ens faci guanyar autogovern per posar-ho al servei de les necessitats del conjunt de la classe treballadora. Una aposta inclusiva que reculli el pluralisme i la diversitat de la societat catalana que sigui capaç d'aglutinar una nova majoria en torn a tres eixos: radicalitat democràtica, justícia social i projecte federal i republicà de l'Estat.

Tenim un model ben diferent al de l'independentisme: un catalanisme popular, inclusiu, radicalment democràtic, amb capacitat per liderar la construcció d'una Catalunya plena en una Espanya federal, laica i republicana, que reconegui a tots els pobles el dret a decidir lliurement el seu futur, on la dicotomia no sigui exclusivament entre independència o recentralització, sinó que s'obri pas una nova proposta d'encaix acordat entre les diferents nacions i regions d'un Estat federal plurinacional, pluricultural i plurilingüe.

Tenim, a més, elements afavoridors que no tenen altres forces polítiques: un referent estatal com Izquierda Unida, i la feina conjunta amb el Grup Confederal d'Unidas Podemos, que defensen el mateix model territorial que nosaltres a tota Espanya, amb un suport popular majoritari en la pràctica totalitat de les enquestes.

2.3.- L'aposta per Catalunya en Comú

La reclamació d'un nou espai polític a Catalunya havia estat constant per part de les forces de l'esquerra ja existents al país especialment, tot i que amb diferent intensitat de la coalició ICV-EUiA, sent una qüestió d'especial protagonisme a les 6a i 7a Assemblees Nacionals d'EUiA.

En aquesta línia es va iniciar la proposta 'Ara és demà' el febrer de 2014 que, de forma reeixida, va trencar els límits d'aquella coalició i va interpel·lar nous actors de l'esquerra catalana i l'activisme social del moment.

Les diferents coalicions electorals a Catalunya i a Espanya, i també l'èxit de Barcelona en Comú, van donar com a resultat un procés de construcció del nou espai anomenat 'Un país en comú'. L'objectiu principal estava clar: aglutinar el màxim de forces de l'esquerra catalana i fer el pas de coalició electoral a nou partit que actués en clau catalana.

L'experiència d'"Un país en comú" fructifica el 7 d'abril de 2017 amb el naixement de Catalunya en Comú (CatComú), del qual fem una valoració positiva, ja que per primera vegada les esquerres transformadores catalanes compartim un projecte polític unitari, però també una valoració crítica de diversos aspectes del funcionament i del desplegament de l'organització, així com de la no incorporació orgànica de Podem en aquest espai.

Les persones que participem d'EUCat seguim apostant per CatComú com a projecte estratègic, i treballarem per articular-la millor al territori i sectorialment, per empoderar les seves bases i fer-les més participants de les decisions estratègiques, i per continuar creixent i incorporant persones i organitzacions que comparteixin la nostra política.

Des d'EUCat podem fer aportacions valuoses en benefici del creixement i consolidació de CatComú, amb qüestions que formen part de la nostra identitat i acció política: l'activisme en el moviment obrer, el moviment veïnal o el municipalisme; també l'experiència organitzativa, com donar cos a les idees i valors que ens han identificat al llarg de la nostra història; i una àmplia xarxa de relacions polítiques amb d'altres esquerres a nivell estatal, europeu i mundial, per interconnectar lluites i experiències que ens facin més fortes davant el capitalisme global, entre moltes altres aportacions que podem fer, col·lectivament, des de les esquerres que representem.

2.4.- Les relacions fraternals amb Izquierda Unida

Les persones que participem d'EUCat tenim Izquierda Unida (IU) com a referent polític a l'Estat, amb qui compartim projecte federal, valors i principis, així com propostes programàtiques.

Vivim un moment de forta tensió en la política espanyola amb un creixement de la ultradreta més reaccionària, com en altres indrets d'Europa i del món, com a conseqüència d'un model econòmic i de societat en crisi, tant pels efectes de la recessió econòmica i les retallades pressupostàries, com per la forta polarització que ha generat el conflicte polític que es viu a Catalunya i la seva judicialització, ben lluny de les solucions dialogades que serien necessàries per a trobar una sortida.

En aquesta situació, es fa més necessària que mai la relació de fraternitat que les esquerres transformadores de Catalunya i Espanya que representem IU i EUCat hem anat forjant durant dècades i que cal mantenir, més enllà dels nous referents polítics unitaris en construcció i les seves relacions institucionals.

De la mateixa manera que defensem una alternativa d'esquerres per a Catalunya, també la defensem per Espanya, amb un govern que derogui les reformes laborals i la 'llei mordassa', que defensi el sistema públic de pensions, que lluiti contra el canvi climàtic i els oligopolis energètics, que reguli el mercat de lloguer i promogui l'habitatge social, queaturi la despoblació de les zones rurals i de muntanya, entre moltes altres qüestions. I per això té un gran valor tenir una referència a l'Estat com IU, amb qui lluitar i construir conjuntament aquesta alternativa, que ara pot tenir, malgrat les limitacions del context polític, una primera expressió en l'acord govern de coalició progressista entre PSOE i Unidas Podemos, amb moltes d'aquestes mesures valentes en favor de les classes treballadores de tot l'Estat ja en el programa de govern i en l'acció legislativa de Les Corts, així com a favor d'una solució política dialogada pel conflicte català. I amb la garantia que dos ministres d'IU, un d'En Comú Podem i dos de Podemos ho defensaran assegurats a la Moncloa, en un govern de l'Estat on l'esquerra que representem no participava des de la Segona República.

Caldrà seguir en les mobilitzacions, als carrers i les places, per acompanyar aquest govern progressista en el compliment de les mesures anunciades, pressionant des de l'activisme social per contrarestar les ofensives mediàtiques i polítiques de les dretes contra les polítiques d'esquerres més valentes.

També compartim amb IU un referent europeu comú: el Partit de l'Esquerra Europea, amb qui coincidim en la necessitat de canviar d'arrel aquesta UE dominada pel pensament neoliberal i la seva tecnocràcia, responsable de les polítiques d'austeritat que han retallat les polítiques socials de molts països europeus, i de la insolidaritat amb les persones migrades i refugiades que fugen de la guerra, la persecució política i la fam dels seus països d'origen. Un context on l'extrema dreta europea ha crescut fins arribar a ser forces de govern, i que requereix d'una esquerra europea forta que planti cara al neofeixisme i ofereixi alternatives a les polítiques fracassades que han plantejat les forces tradicionals del bipartidisme europeu, cada vegada més conservadores.

2.5.- Una organització ben arrelada en la mobilització social

Les persones que formin part d'EUCat, en línia amb la definició històrica de moviment polític i social que també defensem per EUCat, hauran de continuar ben immerses en els moviments socials que son referència de la lluita per les llibertats i la igualtat: al costat dels treballadors i treballadores de Nissan i les seves empreses proveïdores en defensa dels llocs de treball i d'un futur per la indústria en un nou model productiu més sostenible; de les Kellys i dels riders que lluiten cada dia contra la precarització de les noves formes de treball; dels taxistes que van posar de manifest l'uberització de l'economia; del moviment feminista i totes les mobilitzacions del 8 de Març; de la vaga a la indústria petroquímica del Tarragonès; del jovent que es mobilitza davant l'emergència climàtica o a favor de la reducció de les taxes universitàries; del moviment i les mareas de pensionistes en defensa d'un sistema públic de pensions dignes; de l'aplicació efectiva de la Renda Garantida de Ciutadania aprovada per llei; de la lluita contra la gentrificació de les ciutats i contra els desnonaments de famílies vulnerables, entre moltes altres.

És clau mantenir la vinculació amb les organitzacions del sindicalisme de classe, ja que el món del treball continua sent un element central de la lluita contra les desigualtats i del debat sobre un nou model productiu més just i sostenible, així com amb el teixit cooperatiu i de l'economia social que aposta per formes alternatives de creació de la riquesa, amb les associacions veïnals que demanden millores a cada barri per les classes populars. En definitiva, ser part activa del conflicte social i aportar les nostres idees i accions per canalitzar aquestes seves reivindicacions políticament.

3.- ELEMENTS ORGANITZATIUS

L'Assemblea Fundacional d'EUCat del 29 de febrer tindrà un Reglament que es farà arribar conjuntament amb aquest document polític, i que explicarà com participar a l'assemblea, com fer aportacions al document polític i com funcionarà l'assemblea.

A més de la discussió i aprovació del document polític, s'aprovarà una primera estructura de direcció i organització d'EUCat, que no serà la definitiva, però que ens haurà de servir per pilotar l'espai fins una nova Assemblea, més de caràcter polític-estatutari, per acabar de definir l'estructura interna de l'espai, entre d'altres qüestions, i que podria ser abans de finalitzar l'estiu de 2020, tenint en compte que la propera Assemblea Federal d'Izquierda Unida serà també previsiblement en aquestes dates.

L'estructura bàsica serà d'assemblees territorials, en un principi per grans agrupacions comarcals/de vegueria, excepte en aquells territoris on hagi de tenir caràcter local pel volum de l'afiliació del municipi. Si és possible organitzar espais sectorials, també s'habilitaran.

L'estructura de direcció tindrà dos nivells: un grup promotor ampli (Coordinadora), i un comitè de coordinació més reduït (Col·legiada).

Aquesta estructura seria el pas intermedi entre l'actual situació de provisionalitat de l'espai, que ha estat gestionat per un Comitè de Coordinació reduït de 12 persones, i els òrgans definitius de l'Assemblea de l'estiu, quan ja tinguem més acabades qüestions com el cens, les estructures territorials i sectorials, entre d'altres.

Tenim com objectius organitzatius, a més, fer espais amables de participació política i deliberació, incorporant els valors de la fraternitat, la companyonia i la sororitat que ens ha aportat especialment el moviment feminista, així com abordar el repte de rejuvenir i feminitzar les nostres assemblees de base i òrgans de direcció, obrint-nos a noves formes de participació en xarxa i aprofitant les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies, sense deixar a ningú enrere per la bretxa digital.

Aquest document va ser aprovat a l'Assemblea Fundacional d'EUCat, el 29 de febrer de 2020, a l'Auditori de Cornellà de Llobregat, per 484 vots a favor, cap en contra i 10 abstencions.